

BOXHOLMS KOMMUN

Antagen av Kfm 2023-10-16 (§ 113)

Biblioteksplan

Boxholms kommun

2023-2026

Innehåll

1. Inledning	3
2. Rum för möten och plats för demokrati	4
3. Samverkan	5
4. Medier och information	7
5. Tillgänglighet – digital och fysisk	7
6. Mångkultur och integration	8
7. Livslångt lärande	9
8. Läsfrämjande och läslust	10
9. Barn och unga	10
10. Skolbibliotek	12
11. Utmaningar och utvecklingsområden	13
12. Uppföljning och utvärdering	13
13. Lagar och styrdokument	14

1. Inledning

Enligt Bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska det finnas folkbibliotek i varje kommun, som är tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Kommunerna ska också anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Syftet är att tydliggöra och betona värdet av biblioteksverksamhet, samt att biblioteksplanen ska fungera som ett stöd för planering och utveckling.

Biblioteksplanen ska jämte andra styrdokument vara vägledande för Boxholms bibliotek och ha kommunens övergripande visionsmål som riktning. Den beslutas av Kommunfullmäktige och följer mandatperioden om fyra år. I biblioteksplanen ges en översiktlig nulägesbeskrivning av biblioteksverksamheten i kommunen samt pekar ut särskilda utvecklingsområden och satsningar för den gällande perioden. Verksamhetsplaner utifrån biblioteksplanen görs årligen, och Boxholms bibliotek ansvarar för genomförande och uppföljning. Biblioteksplanen gäller 2023-2026 och är en omarbetad version av tidigare upplagor.

Utöver dessa dokument finns ytterligare lagar och riktlinjer som styr biblioteksverksamheten, särskilt Barnkonventionen för barnrätt och Skollagen vad gäller skolbibliotek. Prioriterade grupper som biblioteken enligt Bibliotekslagen ska ägna särskild uppmärksamhet åt är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer som har annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar.

Boxholms kommun

Boxholm är en gammal bruksort som idag präglas av företag inom stål-och logistiksektorn och har 5 498 invånare varav 31,5 % bor på landsbygden. Andelen med minst 3 års eftergymnasial utbildning är 16,5 % och 9,7 % av befolkningen är utrikes födda. Medelåldern är 45,6 år, vilket ger en förväntad ökning av äldre inom en tioårsperiod. (SCB 22-12-31). Det är goda kommunikationer till flera tätorter och det sker arbetspendling både till och från kommunen.

Det finns två grundskolor, Stenbocksskolan F-9 och Åsbo skola F-6 och 5 förskolor. Boxholm har ingen egen gymnasieskola eller annan vuxenutbildning så även studerande pendlar till närliggande kommuner. Musikskolan erbjuder undervisning för barn och unga och det planeras för eventuellt flera estetiska ämnen för att kunna skapa en kulturskola.

Vision för Boxholms kommun är *Boxholm – här skapar vi trygghet, livskvalité och växer tillsammans* med visionsmålen för 2023-2026:

1. En trygg kommun att växa och verka i
2. Vi skapar förutsättningar för livslångt lärande
3. Ett hållbart samhälle för alla

Biblioteksverksamheten i Boxholms kommun

Boxholms biblioteksorganisation består av ett kommunbibliotek som ligger centralt i tätorten i samma byggnad som kommunledningskontoret. Biblioteket ingår i kultur- och turismförvaltningen tillsammans med musikskolan. Biblioteket är öppet sex dagar med totalt 47 timmar per vecka och hade 26 626 fysiska besök och ca 1000 aktiva låntagare (2022). Skolbibliotek finns i olika omfattning på båda grundskolor och pedagoger ansvarar för verksamheten som en del av sitt uppdrag.

2. Rum för möten och plats för demokrati

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Biblioteken är en av få offentliga platser i dagens samhälle som är öppna för alla, som det inte kostar något att besöka och vars flesta tjänster är gratis. Det fysiska rummet är viktigt som social samlingspunkt i lokalsamhället. Biblioteket i Boxholm utgörs i princip av en lokal, där många olika målgruppers behov ska tillgodoses på en begränsad yta. Därför ska lokalens utformning vara flexibel och biblioteket ha rimligt generösa och anpassade öppettider. Det finns ett sammanträdesrum som används för möten både internt av kommunens verksamheter och externt av lokala föreningar samt enskilda personer. I biblioteket kan människor mötas, för såväl tillfälliga möten som återkommande sammankomster för olika intressegrupper. Det ska finnas utrymme för samtal och diskussioner men också för avskildhet och lugn.

Demokratiuppdraget är centralt för bibliotekets verksamhet. Genom att ge tillgång och handledning till olika kunskapskällor och samhällsinformation skapas förutsättningar för invånarnas förståelse för och delaktighet i samhället. Biblioteket ska både i stort och smått dagligen verka lokalt för det demokratiska samhället.

Biblioteket ska erbjuda ett varierat och brett programutbud för alla åldrar. Litterära evenemang, författarmöten, utställningar och föredrag med både aktuella samhällsfrågor och lokalhistoriska tillbakablickar. Biblioteket har en viktig roll som förmedlare och värd och är en plats för kulturupplevelser i vid bemärkelse. Biblioteket har ansvar för barnkultur som ska nå alla barn i grundskolan och förskolan, samt bidrar till stor del även för allmäncultur för vuxna.

Vi behöver samtidigt möta användarna på deras hemmaplan. För barn är det etablerat genom att bibliotekarien besöker skolor och förskolor med bokprat och andra aktiviteter. Det bör utökas till fritidsverksamhet, idrottsföreningar, pensionärsföreningar, serviceboenden med flera.

Biblioteket är dock större än det fysiska rummet. Det digitala rummet innebär tillgång till olika E-medier och digital teknik, både på plats och hemifrån, även utanför öppettider.

Aktiviteter för 2023-2026

- * Meröppet (tillgång till biblioteket då det är obemannat) – ta fram beslutsunderlag och eventuellt införande
- * Arrangera fler möten och aktiviteter utanför biblioteket för alla målgrupper
- * Anpassa bibliotekslokalen efter besökares förändrade behov och vanor
- * Biblioteket erbjuder lokal och bemanning som röstmottagningsställe för förtidsröstning inför EU-valet 2024 och riksdagsvalet 2026.
- * Lyfta fram bibliotekets roll i kommunens krisberedskap

3. Samverkan

14 § I syfte att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser ska bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet samverka.

Regionalt

Boxholms bibliotek ingår i Götabibliotekens bibliotekssamarbete.

Götabiblioteken består av folkbiblioteken i Östergötland och Tranås kommun som omfattar 46 bibliotek och 3 bok- och biblioteksbussar. Götabiblioteken har gemensamt biblioteksdatasystem, webbsida, e-tjänster, medieförsörjning och transporter.

Götabiblioteken har etablerade samarbeten kring demokratifrågor, digital delaktighet och tillgänglighet. Biblioteken samverkar kring läsfrämjande, litteratur, folkbildning, programverksamhet och bibliotekens prioriterade målgrupper.

Götabibliotekens utgångspunkt är jämlik biblioteksservice för invånare i hela Östergötland och Tranås kommun. Visionen är ett hållbart och demokratiskt samhälle där alla når sina drömmar.

Detta når biblioteken genom att

- guida, främja utbyte av tankar, kreativitet, idéer, dialog och skapa möjligheter för människor
- förverkliga demokratin i vardagen genom förståelse för invånarnas och samhällets behov, förväntningar och förutsättningar
- möjliggöra samverkan mellan samhällets olika aktörer i syfte att skapa förutsättningar för utveckling
- tillgängliggöra och möjliggöra digital användning för alla

För Götabiblioteken är Biblioteksutveckling Östergötland en resurs som initierar samverkan, förändringsprocesser, främjar erfarenhetsutbyte och genomför kompetenshöjande insatser. Biblioteksutveckling Östergötland samordnar drift och utveckling av gemensamma bibliotekstjänster samt leder ett antal nätverk inom Götabiblioteken.

Nationellt

Kungliga biblioteket är den myndighet som har ansvar för nationell samordning på biblioteksområdet, med uppdrag att främja och arbeta strategiskt i samverkan med det allmänna biblioteksväsendet. Boxholms bibliotek följer med i aktuella och angelägna frågor, och bidrar årligen till KB:s insamling av biblioteksstatistik.

Svensk Biblioteksörening är en oberoende ideell förening som verkar för ett starkt biblioteksväsende. Boxholms bibliotek är medlem som institution och kan därigenom ta del av fortbildning, konferenser och nätverk. Det finns förutom dessa andra organisationer och föreningar, vilka sammantaget ger en god omvärldsbevakning av biblioteksverksamheten i Sverige.

Internationellt

Internationella utblickar ges även, t ex genom personals deltagande i IFLA (International Federation of Library Associations).

Lokalt

Boxholms bibliotek har etablerad samverkan med skola och barnomsorg, men bör sträva efter samverkan med fler lokala aktörer. Både med andra delar av kommunens verksamheter men också föreningar, studieförbund och övriga lokalsamhället.

Aktiviteter för 2023-2026

- * Medverka aktivt i Götabibliotekens utvecklingsarbete
- * Hitta nya sätt att samverka med och via andra kommunala verksamheter nå ut till fler
- * Initiera till och tillmötesgå kontakter från lokala föreningar, studieförbund och kulturutövare

4. Medier och information

6 § Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Det regionala samarbetet genom Götabiblioteken innebär ett gemensamt bibliotekssystem, medieförsörjning, E-tjänster, webbplats, lånekort och dagliga boktransporter. Till stor del bekostas grundutbudet av den så kallade 10-kronan, dvs varje kommun betalar tio kronor per kommuninvånare. Boxholms kommuninvånare kan genom detta samarbete ta del av ett stort medieutbud och bred service.

Gemensam medieplan för Götabiblioteken innebär att överenskomna riktlinjer för inköp, reservationer, gallring etc. ska följas, i syfte för en så effektiv hantering som möjligt. Biblioteket strävar efter att ha ett allsidigt mediebestånd och aktuell utgivning bevakas. Inköpsförslag från låntagare tillgodoses i möjligaste mån, liksom antal exemplar av efterfrågade titlar för att minska reservationstider. Dock måste ställningstagande tas med hänsyn till budgeten, och biblioteket ska erbjuda både populärlitteratur och det som anses smalare. Då det endast finns ett mindre magasinsutrymme får äldre böcker och litteratur inom

särskilda ämnesområden oftast lånas in. Biblioteket får även böcker genom Kulturrådets distributionsstöd som antingen införlivas i ordinarie bestånd eller används som gåvor.

En bok kan reserveras till sitt närmaste bibliotek och levereras från annan kommun inom en dag, tack vare den gemensamma medieförsörjningen inom Götabiblioteken. Böcker som inte finns på något Götabibliotek kan också fjärrlånas från andra bibliotek inom landet och även utanför. Här följs nationella rekommendationer för fjärrlån som gäller för alla bibliotek.

Biblioteket tillhandahåller medier i olika format: Tryckta böcker, ljudböcker, E-böcker, filmer (DVD), musik (CD), datorspel, dagstidningar och tidskrifter.

E-tjänster som nu erbjuds är ArkivDigital (släktforskning), Cineasterna (film), Pressreader (dagstidningar), Biblio (E-ljudböcker) Global grant (stipendier), Alex (författardatabas) och Trafiko (körkort). Utbudet förändras över tid efter behov och tillgång.

Biblioteket har särskilt ansvar för införskaffande och bevarande av lokallitteratur, främst litteratur om Boxholm men även övriga Östergötland, och för att lyfta fram lokala författare.

Boxholms bibliotek har en egen hemsida på Götabibliotekens webbplats med information och program. Samma information publiceras på bibliotekets sociala medier och på kommunens evenemangssida (varifrån hämtas till Länstidningens kalendarium), samt delas även på kommunens hemsida och övriga marknadsföringskanaler. Affischer görs till alla program och anslås i biblioteket samt på kommunens anslagstavlor. Lokalmedia uppmärksammar emellanåt bibliotekets aktiviteter med artiklar.

Aktiviteter för 2023-2026:

- * Marknadsföra Götabibliotekets tjänster för att nå fler användare
- * Använda statistisk kartläggning av användare och icke-användare som gjorts för Götabiblioteken
- * Öka användning av både våra analoga och digitala medier och tjänster.
- * Göra medier tillgängligt genom omflyttning och exponering av utbud
- * Mer direkt riktad information om aktiviteter till målgrupper och presumtiva mottagare
- * Samarbeta med kommunens kommunikatör för gemensam kommunikationspolicy
- * Kvalitativt urval av medier genom fortbildning och användning av fler källor

5. Tillgänglighet – fysisk och digital

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

7 § Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Biblioteket följer Götabibliotekens taxonomi *Tillgänglig verksamhet på Götabiblioteken*. Biblioteket ska lägga särskild vikt vid tillgänglighetsfrågor vid utformning av verksamheten. Lokalen ska inte vara något hinder för besökare. Avstånd kan dock vara ett hinder för de som bor på landsbygden då bibliotek enbart finns i tätorten.

Biblioteket tillhandahåller anpassade medier och hjälpmedel för människor med olika funktionsnedsättningar och erbjuder handledning. Det omfattar talböcker, taltidning, databasen Legimus, storstilsböcker, punktskrift och taktila böcker. Vi ser ett ökat behov av böcker och nyheter på lättläst svenska då lässvårigheter omfattar fler grupper. Informationstexter ska utifrån grafisk utformning och språk vara tydliga och lätta att förstå.

”Boken kommer” är en tjänst som erbjuds för de som inte kan ta sig till biblioteket. Önskad litteratur kan beställas som levereras hem en gång i månaden. Utlämning av böcker erbjuds fortfarande på efterfrågan. Små utomhusbibliotek har placerats i Malexander och Strålnäs, som främst var tänkt för sommarturister men blir kvar året runt.

Till ökad IT-användning i samhället hör risker för ökade digitala klyftor och utanförskap. Biblioteken har en viktig roll i att motverka ett digitalt klassamhälle, genom att hjälpa medborgare att ta del av digital information och samhällstjänster. Biblioteket ger tillgång till publika datorer och möjlighet till utskrift, kopiering, scanning och wifi. Biblioteket följer MIK-utveckling och uppmärksammar nationella och regionala kampanjer som *eMedborgarveckan* och *Digital Weeks*.

Aktiviteter för 2023-2026:

- * Tillgänglighetsplan för Boxholms bibliotek (2016) ska revideras
- * Ha kontinuerlig blick på vad som behöver åtgärdas för bättre tillgänglighet
- * Ta extern hjälp för anpassning av lokalen för framkomlighet och säkerhet
- * All personal ska kunna ge grundläggande handledning för vanlig teknikanvändning och särskilda hjälpmedel
- * Erbjuder Digiguiden – instruktioner i pappersformat för olika digitala tjänster
- * Informera och erbjuda fler kommuninvånare som har behov av ”Boken kommer”
- * Aktiviteter för äldre på serviceboende – inom projekt med bidrag från Tryggers stiftelse

6. Mångkultur och integration

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

- 1. de nationella minoritetsspråken,*
- 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och*
- 3. lättläst svenska.*

Boxholms bibliotek strävar efter att ha ett varierat utbud av litteratur på språk som motsvarar behovet hos kommunens invånare. Biblioteket ska anpassa medier, information och

läsfrämjande arbete efter de språk som talas i kommunen och på lättläst svenska.

Biblioteket har dock ett begränsat bestånd på andra språk för vuxna, då fokus har varit att tillgodose litteratur för barn med annat modersmål. Det finns emellertid tillgång till flera digitala tjänster; *Bläddra* är en app för E-böcker på minoritetsspråk och *Världens bibliotek* med E-böcker på de stora migrantspråken. *8-sidor* är nyheter på lättläst svenska som finns både i tryckt och digital version och *Pressreader* är databas med tidningar och tidskrifter på olika språk från hela världen.

Kungliga Biblioteket har fått i uppdrag att genomföra en satsning på de nationella minoriteternas biblioteksverksamhet, vilket Boxholms bibliotek följer samt genom att delta i Götabibliotekens nätverk för mångspråk och nationella minoriteter.

Språkcafé, dvs möten i biblioteket i syfte att främja språkutveckling för vuxna med annat modersmål än svenska, har blivit en etablerad verksamhet på de flesta bibliotek. Efter pandemin har det återupptagits på Boxholms bibliotek och bedrivs främst av volontärer. Det är inte någon formell undervisning utan är ett komplement för att öva och prata svenska. Verksamheten bygger på volontärernas engagemang, men det är önskvärt med mer samordning och samverkan med andra aktörer.

Aktiviteter för 2023-2026:

- * Kartläggning av vilka språk som finns behov av i kommunen
- * Bevakning och inköp av medier på andra språk i högre grad
- * Synliggöra och sprida kunskap om litteratur på minoritetsspråken
- * Informera om de tjänster och verktyg som finns för språkinläring för ökad användning
- * Utveckla språkcaféverksamhet – projekt med bidrag från Tryggers stiftelse

7. Livslångt lärande

Biblioteket ska finnas för oss genom livets alla faser, från den första pekboken till ”Boken kommer”. Vårt moderna samhälle ställer krav på att vi ska lära och lära nytt. För att vara delaktiga i ett demokratiskt samhälle krävs god läsförståelse.

Boxholms bibliotek strävar efter att bidra till att höja utbildnings- och kunskapsnivån bland kommuninvånare och verka som en utjämnande faktor. Biblioteket ska erbjuda en lugn och kreativ studiemiljö med studieplatser och nödvändig teknik.

Biblioteket ger tillgång till kurslitteratur genom fjärrlån eller inköp. Distansstudier blir allt vanligare och ökar på olika nivåer. Läromedel på grundnivå ska i första hand föras av skolans institutioner men biblioteket kompletterar till viss del.

Biblioteket stödjer studeranden på formella utbildningar, men i lika hög grad informellt lärande genom studier och forskning på egen hand. Biblioteket ska uppmuntra till nyfikenhet och intresse för kunskapens egen skull.

Aktiviteter för 2023-2026:

- * Uppmuntra till källkritiskt tänkande
- * Planera in kunskap och lärande i högre grad i programaktiviteter
- * Samverka med och anlita föredragshållare från närliggande folkhögskola och universitet
- * Erbjud lokal för studiecirkel och samverka med studieförbund och föreningar

8. Läsfrämjande och läslust

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Litteraturförmedling och läsfrämjande är kärnan i bibliotekens uppdrag. Biblioteket ska väcka läslust hos barn, unga och vuxna.

Grunden är tillgång till litteratur med bredd och biblioteket ska tillgodose behov av litteratur i olika genrer, både populärlitteratur och smalare litteratur. Biblioteket ska erbjuda läsning via olika medier; tryckta böcker, E-böcker och ljudböcker, och av skönlitteratur, facklitteratur, tidskrifter och dagspress.

Läsfrämjande sker kontinuerligt genom aktiviteter med anknytning till litteratur som bokcirkel, boktips, skyltning, temabord, författarmöten, berättande, skrivande och skapande.

För att nå målgrupper med någon form av läsnedsättning ska biblioteket erbjuda lättlästa bokcirkel och högläsning. Biblioteket deltar i nationella och regionala läskampanjer och testar nya metoder.

Läsfrämjande för barn och unga beskrivs mer under nästa rubrik.

Aktiviteter för 2023-2026:

- * Läsfrämjandelyftet – kompetensstöd för arbete mot barn och unga
- * Läsfrämjandeplan för Boxholms bibliotek (2020) ska revideras
- * Aktiviteter med fokus på litteratur och språk
- * Vidgat textbegrepp med berättelsen i fokus som film, ljud, muntligt berättande och teknik

9. Barn och unga

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Enligt FN:s barnkonvention ska barn ges möjlighet till delaktighet och barnperspektivet ska genomsyra bibliotekens verksamhet.

Barn

Barn ingår i bibliotekens prioriterade målgrupper och Boxholms bibliotek ska arbeta aktivt för att stimulera barn- och ungdomars läs- och språkutveckling. Mötet med språket och läsningen ska ske tidigt och vara fyllt av glädje, väcka nyfikenhet och lust.

Det första mötet sker genom att nyblivna föräldrar får hämta en gåvobok efter sitt besök hos Barnhälsovården och biblioteket inbjuder till informationsträffar. Sagostunder ingår i ordinarie verksamhet under vår och höst för barn, anpassat till olika åldrar från babyåldern och uppåt. Bibliotekarien besöker förskolor med bokprat och aktiviteter kopplade till läsning samt deltar i läskampanjer som Barnboksveckan.

Biblioteket samarbetar med lärare på kommunens skolor genom olika läsfrämjande aktiviteter, och stödjer aktivt lässtimulering i skolans lägre årskurser genom klassbesök. Biblioteket erbjuder lovaktiviteter för barn i alla åldrar, på sommaren även utanför tätorten.

Boxholms bibliotek strävar även efter att familjer och barn på fritiden ska lockas att komma till biblioteket genom en attraktiv och inspirerande barnavdelning.

Personalen ska vara öppen för nya arbetssätt och följa med i den nationella utvecklingen.

Unga

Biblioteket ska arbeta aktivt för att stimulera ungdomars läs- och språkutveckling, samtidigt som ungdomarna utmanas till eget skapande. Mötet med språket och läsningen ska frambringa ett kritiskt tänkande med egna reflektioner angående samhälle, kultur och litteratur. Boxholms bibliotek strävar efter att locka ungdomar till biblioteket med hjälp av en attraktiv biblioteksmiljö, och en intresseväckande verksamhet inom skapande, spelkonstruktion, skrivande samt läsning.

Bibliotekets ungdomsbibliotekarie arbetar även aktivt med att utveckla ungdomarnas egna skriftspråk genom verksamheten *Skrivklubben*, där målet är att ge ungdomarna verktygen för eget skrivande samt en djupare inblick i berättelsers uppbyggnad.

Aktiviteter för 2023-2026

* Språkstart Boxholm. Boxholms bibliotek har tillsammans med förskolan, BVC och familjecentralen erhållit bidrag från Kulturrådet för att bygga och stärka språknätverk kring små barns språkutveckling (0-3 år). (2023)

* Söka utvecklingsbidrag och införa Bokstart 2024-2026 (Kulturrådet)

* Etablera samarbete med fritidsgård och föreningar med barn- och ungdomsverksamhet

* Stödjande samarbete med skolbiblioteken

10. Skolbibliotek

Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

I Läroplanen står det att skolans arbetsmiljö ska utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg.

Skolbibliotekets verksamhet ska användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Det är rektorns ansvar att se till att skolbiblioteket används i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Skolbiblioteket ska i sin helhet samverka med lärare för att se till att verksamheten möter alla elevers behov. Skolbiblioteket ska också vara en självklar del i skolans värdegrundsarbete och också i det systematiska kvalitetsarbetet.

I skolinspektionens rapport Skolbiblioteket som pedagogisk resurs nämns några förutsättningar som särskilt viktiga för att skolbiblioteket ska kunna bidra till att utveckla elevernas språkutveckling, läsförmåga, informationskompetens och förmåga att vara källkritiska. Förutsättningarna för detta är tillgången till en skolbibliotekarie, samverkan mellan skolbibliotekarie och lärare, att skolbiblioteket har legitimitet i skolan och stöd från skolledningen, att det finns relevanta digitala och fysiska resurser och att skolbibliotekets lokal är ändamålsenliga utifrån elevgrupperns behov.

Boxholms kommuns skolbibliotek satsar på läsfrämjande verksamhet där biblioteken har böcker som passar alla läsnivåer och inom samtliga genrer. Ett gott samarbete med folkbibliotek är viktigt för att möta efterfrågan, utbud och kompetensutbyte mellan biblioteken som förhoppningsvis leder till en nyfikenhet hos våra barn och elever.

Aktiviteter för 2023-2026:

Målen framåt blir att försöka rekrytera behöriga skolbibliotekarier och öka samverkan mellan folkbiblioteket, skolbiblioteket och lärarna med stöd från skolledningen.

11. Utmaningar och utvecklingsområden

Kompetensutveckling

Genom Biblioteksutveckling Östergötland (fd Regionbibliotek Östergötland) ges goda möjligheter till fortbildning. Boxholms medarbetare ingår i arbetsgrupper efter ansvarsområden och uppdrag, vilket innebär ett ömsesidigt utbyte av kompetens och arbetsinsatser för en gemensam utveckling av biblioteksverksamhet i Östergötland. Boxholms bibliotek är med i denna utveckling efter sina förutsättningar och varje medarbetare bevakar flera ämnesområden.

- * Implementering av målbildsarbete 2023 kommer att innebära nya uppdrag och utmaningar
- * Utrymme för kompetensutveckling
- * Kommunens befattningsbeskrivningar

Utvecklingsområden

- * Involvera användare genom UX (User experience) och medborgarförslag
- * Bättre servicetjänster i syfte att underlätta för medborgare
- * Samverkan med lokala aktörer, närliggande kommuner och bibliotek
- * Biblioteksservice utanför tätorten

Utmaningar

- * Nå nya användare och behålla nuvarande
- * Bidra till hållbart samhälle för alla (Klimatmål – Hälsomål- Agenda 2030)
- * Arbeta för integration
- * Krisberedskap
- * Samhällsförändringar
- * Ekonomisk åtstramning
- * Prioriteringar

12. Uppföljning och utvärdering

I biblioteksplanen anges särskilda satsningar för kommande år under *Aktiviteter 2023-2026*. Utifrån biblioteksplanen görs årliga verksamhetsplaner med uppföljning efter verksamhetsåret, där de mätbara kvalitetsmålen även ingår. Utvärdering av hur bibliotekets verksamhet uppfyller kommunens visionsmål ska också ske. Ny biblioteksplan ska upprättas efter denna biblioteksplans giltighetstid.

13. Lagar och styrdokument

- Bibliotekslag SFS 2013:801
- Skollag SFS 2010:800
- Barnkonventionen (FN:s konvention om barnets rättigheter)
- Vision, mål och fokusområden för Boxholms kommun 2023-2026
- Regional biblioteksplan för Östergötland 2024-2027